

НАПРЯМ 1. ЕКОНОМІКА

Атамас Олександр Петрович

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку, оподаткування

та управління фінансово-економічною безпекою,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-392-0-1>

КРИТИЧНА ОЦІНКА ДИНАМІКИ ІНДЕКСУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВОЄННОГО ВТОРГНЕННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПІСЛЯВОЄННА РЕВІТАЛІЗАЦІЯ

Післявоєнна ревіталізація економічної системи України є однією із основних проблематик сьогодення. Інфраструктурні зміни потребують переформатування акцентів уваги в контексті забезпечення стратегічного розвитку інвестиційної привабливості національної економіки в довгостроковій перспективі. Трансформаційні перетворення економічної системи держави потребують акцентування уваги на післявоєнній відбудові, а такі трендові процеси, як інвестиційна привабливість є основоположним аспектом. Концептуальна парадигма забезпечення сталого економічного розвитку зумовлює потребу нівелювання зон потенційних ризиків з метою їх диверсифікації та переорієнтування стратегічного контексту економічного зростання. В цьому аспекті необхідним є врахування ступеню впливу іноземного інвестування на забезпечення зниження ступеню ризику потенційних економічних загроз, формування стратегічних орієнтирів сталого

розвитку, розширення ступеню впливу інноваційних трансформацій.

Від початку повномасштабного вторгнення Україна отримала фінансову підтримку від міжнародних партнерів на загальну суму в розмірі 66 млрд дол. США. У період 2022–2023 рр. основними закордонними інвесторами виступали компанії (бренди), що вже мали потужності в Україні на момент повномасштабного вторгнення. Серед них: “Carlsberg”, “Cersanit”, “Kronospan”, “Laude”, “Nestle”, “Phillip Morris”, “Velux” та ін. Переважна більшість зазначених міжнародних корпорацій виділяли кошти на релокацію виробництва, ремонт пошкоджених об’єктів, соціальні проекти. Однак, безумовний фокус міжнародної спільноти направлений на оборонну промисловість в Україні.

Аналіз динаміки індексу інвестиційної привабливості економіки України в період 2008–2023 рр. зображено на рис. 1.

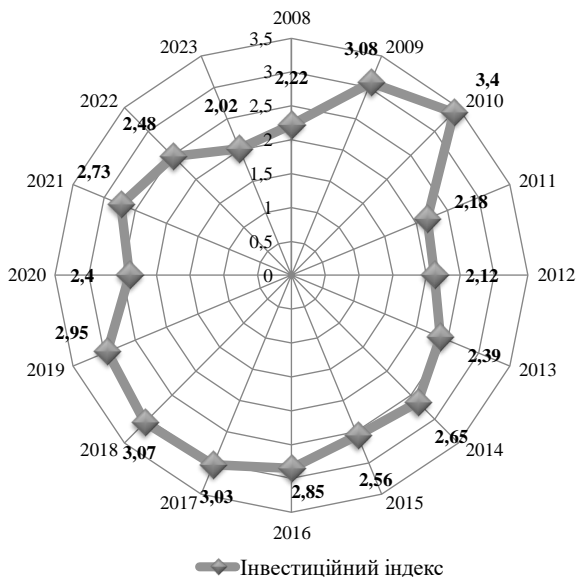

Рис. 1. Динаміка індексу інвестиційної привабливості економіки України у період 2008–2023 рр.

Джерело: побудовано автором на підставі [2; 3]

Міжнародні корпорації BAE Systems (Велика Британія), Baykar (Туреччина) та Rheinmetall (Німеччина) працюють над початком будівництва нових підприємств на території України навіть під час воєнних дій на її території. У рамках цього заплановано інвестувати в економіку України більше 300 млн дол. США. Крім того, особливу увагу закордонні інвестори приділяють вкладанню капіталу у сферу будівництва на території України. Наприклад, у 2023 р. такі корпорації, як Rolls-Royce (Велика Британія), Chicago Atlantic (Сполучені Штати Америки) та Wasatch Group (Сполучені Штати Америки) вклали більше 250 млн дол. США інвестиційного капіталу [1].

Синергетичний ефект трансформаційних перетворень у сфері сталого розвитку економічної системи держави зумовлює необхідність моніторингу рівня інвестиційної привабливості національної економіки та визначення ключових аспектів прогресивних зрушень.

За даними індексу інвестиційної привабливості економіки держави значення, що зафіксоване у показниках від 1 до 3 – вважається негативним для додаткового фінансування капіталу та потребує негайного вирішення проблемних аспектів на макроекономічному рівні. За весь період, що аналізується, від 2008 р. – по 2023 р. рівень інвестиційної привабливості економіки України не підіймався вище відмітки у 3,5 бали, що свідчить про потребу переорієнтації стратегічних векторів економічного розвитку на світову практику, враховуючи глобалізаційні аспекти та трансформаційні економічні зрушення.

Підсумовуючи проведене наукове дослідження варто відзначити, що високий ступінь інвестиційних ризиків для потенційного іноземного інвестора обумовлений функціонуванням економічної системи України в умовах економіки війни. Відповідні аспекти ускладнюють реалізацію економічних прогресивних зрушень та перетворень. Відповідно, необхідним є комплекс рішень макроекономічного характеру з метою диверсифікації потенційних

ризиків та формування прогресивних передумов сталого економічного розвитку.

Подальші наукові дослідження необхідні у фокусі формування комплексної моделі протидії економічним ризикам державного рівня.

Література:

1. Смагло О. В. Іноземні інвестиції в Україні: національний аспект. *Інтелект XXI*. 2019. № 2. С. 111–114. URL: <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=27359.pdf>
2. Інвестиційний індекс. Європ. Бізн. Асоц. URL: <http://surl.li/hsavm>
3. Індекс інвестиційної привабливості України. Європейська бізнес асоціація. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2022/08/EBA-InvestIndex_1H-2022_UA.pdf